

«Βία και Ανεκτικότητα», στο Βυζαντινό Μουσείο

[Άρθρα](#) / [Πολιτισμός](#) / [Συνεντεύξεις](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Ο φετινές Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς, έχουν ως θέμα: «Βία και Ανεκτικότητα». Εκπαιδευτικά προγράμματα, ξεναγήσεις, συζητήσεις, αλλά και μουσικές και θεατρικές εκδηλώσεις, θα πραγματοποιηθούν το Σαββατοκύριακο 26 και 27 Σεπτεμβρίου, σε περίπου 100 σημεία, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους σε όλη την Ελλάδα. Κατά το διήμερο αυτό η είσοδος στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία θα είναι ελεύθερη, ενώ η Παρασκευή 25η Σεπτεμβρίου είναι αφιερωμένη κυρίως στα σχολεία.

Σκοπός, είναι να παρουσιαστεί ο ρόλος της ανεκτικότητας ως καθοριστικού παράγοντα του πολιτισμικού γίγνεσθαι, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα.

Η ανεκτικότητα αντανακλά την ιδανικά δημοκρατική κοινωνία, ενώ η βία την αντίσταση σε αυτό το ιδανικό. Η ευρωπαϊκή – και όχι μόνο – ιστορία είναι γεμάτη από ατομικά και συλλογικά παραδείγματα, με την απομόνωση έως και εξόντωση φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ή κοινωνικών ομάδων, να εμφανίζεται επαναλαμβανόμενα μέσα στο χρόνο.

To Βυζαντινό & Χριστιανικό Μουσείο

σας προσκαλεί στις εκπαιδευτικές του δράσεις

Στο πλαίσιο του εορτασμού των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2015 το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο συμμετέχει με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Άναμεσα στη βία και την ανεκτικότητα»

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ & ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
Yiorgos Talioudis Trustee of Byzantine Museum

Για μικρούς (από 11 ετών) και μεγάλους
Κυριακή: 27/9/2015
Πρες έναρξης: 10.00 και 12.00

Εκπαιδευτικά
Πρόγραμμα

www.byzantinemuseum.gr

Αντικείμενα της μόνιμης έκθεσης γίνονται αφορμή για να ανιχνεύσουμε φαινόμενα βίας και να συζητήσουμε για την ανεκτικότητα στη βυζαντινή και τη νεότερη εποχή.
Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με εικαστικό εργαστήρι

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι δωρεάν.
Με δεδομένο ότι ο αριθμός των παιδιών που μπορούν να συμμετάσχουν στο κάθε πρόγραμμα είναι περιορισμένος είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο τηλέφωνο 213 213 9507 (δευτέρα έως Παρασκευή, ώρες 09:00 έως 16:00).
Θα τηρηθεί αυστηρά η σειρά προτεραιότητας

Το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο συμμετέχοντας στους εορτασμούς, διοργανώνει δράσεις για μικρούς και μεγάλους, το Σάββατο και την Κυριακή, 26 και 27 Σεπτεμβρίου.

Αρχαιολόγοι του Μουσείου θα παρουσιάσουν εκθέματα και ενότητες των βυζαντινών και μεταβυζαντινών συλλογών, που αναφέρονται σε εκδηλώσεις βίας αλλά και ανεκτικότητας. Την Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου, θα πραγματοποιηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά 11 ετών και άνω, με θέμα: «Βία και Ανεκτικότητα».

Στην «Πεμπτουσία» μίλησαν για αυτά τα προγράμματα δύο Αρχαιολόγοι του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου.

Η Αρχαιολόγος Έφη Μεραμβελιωτάκη, όταν της ζητήσαμε να σχολιάσει το θέμα των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δήλωσε στην «Πεμπτουσία» ότι αφορμή γι' αυτό υπήρξαν τα θέματα της επικαιρότητας, όπως το προσφυγικό και η ανοχή απέναντι στον άλλο. «Το θέμα «Βία και Ανεκτικότητα», προσπαθήσαμε όλα τα μουσεία να το εντάξουμε στο πρόγραμμά μας. Σε τι διαφέρει όμως η ξενάγηση που θα γίνει το Σάββατο και την Κυριακή, από αυτές που διοργανώνει συχνά το Μουσείο; «Δεν είναι σαν και αυτές που κάνουμε συνήθως», θα πει η κ. Μεραμβελιωτάκη. «Έχουμε επιλέξει κάποια αντικείμενα και κάποιες ενότητες, από όλο το μουσείο και το βυζαντινό και το μεταβυζαντινό τμήμα. Με αφορμή αυτά τα εκθέματα, έχουμε σκεφθεί να μιλήσουμε για τη βία και την ανεκτικότητα. Τη βία, την αντιμετωπίζουμε με την έννοια του βίαιου γεγονότος (συνήθως για πολέμους)

και την ανεκτικότητα, τη βλέπουμε σε πολλά γεγονότα της βυζαντινής αυτοκρατορίας, αλλά και κατά την ενετοκρατία και την τουρκοκρατία».

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Η κ. Μεραμβελιωτάκη μας ξενάγησε στο πρόγραμμα: «ξεκινάμε από το πρώτο κομμάτι της έκθεσης, με την Αίθουσα «Παλαιές Μορφές - Νέα Σύμβολα», εδώ θα μιλήσουμε για το βίαιο γεγονός της διωξης των χριστιανών, στον ειδωλολατρικό κόσμο. Οι πρώτοι χριστιανοί χρησιμοποιούν σύμβολα, όπως το ψάρι, ΙΧΘΥΣ, για να επικοινωνούν μεταξύ τους. Αυτό το σύμβολο το βλέπουμε συχνά και στις κατακόμβες. Έχουμε πολλά να πούμε γι' αυτό το θέμα. Στη συνέχεια, θα σταματήσουμε στην προθήκη με τα λυχνάρια. Υπάρχει ένα λυχνάρι διακοσμημένο με δύο ψάρια. Έχει σίγουρα χρησιμοποιηθεί από χριστιανούς, την περίοδο των διωγμών. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί όμως και από έναν ειδωλολάτρη. Σε επόμενη ενότητα, έχουμε τις καταστροφές αρχαίων ναών ή την επαναχρησιμοποίησή τους, ως χριστιανικών ναών».

Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στο «Θησαυρό της Μυτιλήνης», ο οποίος κρύβει μάχες και πολέμους. «Βρέθηκε τη δεκαετία του 70 στη Μυτιλήνη, τυχαία, καθώς έσκαβαν για να φτιάξουν ένα δρόμο». Τι εννοούμε όμως όταν λέμε θησαυρός, στη γλώσσα των Αρχαιολόγων; «Δεν εννοούμε πάντα ένα πολύτιμο εύρημα, αλλά οτιδήποτε έχει ταφεί κάπου για να προστατευτεί. Στην συγκεκριμένη περίπτωση στην οποία αναφερόμαστε, είναι πολύτιμος γιατί αποτελείται από κοσμήματα, χρυσά νομίσματα και ασημένια σκεύη. Η απόκρυψη αυτού του συνόλου, είμαστε σχεδόν βέβαιοι ότι συνέβη λόγω των αραβικών επιδρομών, που σημειώνονται την περίοδο αυτή (είναι αρχές του έβδομου αιώνα), εξαιτίας των νομισμάτων που έχουν βρεθεί. Υποψιαζόμαστε ότι ο ιδιοκτήτης (κάποιος πλούσιος ασφαλώς), τα έκρυψε για να τα σώσει και δεν γύρισε ποτέ για να τα ανακτήσει».

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Σε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα ανεκτικότητας, θα αναφερθεί στη συνέχεια η Αρχαιολόγος του Βυζαντινού Μουσείου, από τις συλλογές του. «Από τα Επτάνησα και την Κρήτη που ήταν υπό Βενετική κατοχή, έχουμε στο Μουσείο εικόνες της λεγόμενης Κρητικής Σχολής. Στο σημείο αυτό της ξενάγησης θα σταθούμε στην αίθουσα όπου προβάλλονται οι εικόνες από τις δύο διαφορετικές παραδόσεις, την ορθόδοξη και τη λατινική. Εδώ έχουμε συνύπαρξη και ανεκτικότητα των δύο κοινοτήτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ίδιος Κρητικός καλλιτέχνης ζωγραφίζει είτε σύμφωνα με το βυζαντινό τυπικό, είτε με το δυτικό, ανάλογα με τον παραγγελιοδότη».

Επίσης, θα αναφερθεί στην περίοδο της Τουρκοκρατίας και συγκεκριμένα στην άνθιση των κοινοτήτων και στην εποχή που δόθηκαν κάποια προνόμια, γεγονός που «έδωσε τη δυνατότητα σε Ιερές Μονές να αναπτυχθούν, όπως η Μονή

Μπατσκόβου στη Βουλγαρία, απ' όπου υπάρχουν εξαιρετικά έργα τέχνης τα οποία χρηματοδοτήθηκαν από Έλληνες Ορθοδόξους».

Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο

Ο Αρχαιολόγος Παναγιώτης Βοσνίδης, μίλησε στην «Πεμπτουσία», για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Βυζαντινού Μουσείου, που θα γίνει την Κυριακή 27 Σεπτεμβρίου. «Πρόκειται για έναν περίπατο, κατά τον οποίο θα συναντήσουμε εκθέματα και θεματικές ενότητες που περιγράφουν το φετινό θέμα. Θα περάσουμε από τα εκθέματα της βυζαντινής και μεταβυζαντινής περιόδου και θα μιλήσουμε για τη βία και την ανεκτικότητα. Θα αναλύσουμε τα φαινόμενα, θα συζητήσουμε με τα παιδιά και θα δούμε πως λειτουργούσαν μέσα στους αιώνες, για να οδηγηθούμε σε μια άλλη θεώρηση των πραγμάτων όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα. Επίσης θα υπάρχει ένα εικαστικό εργαστήρι, για να εκφράσουν τα παιδιά, το πώς σκέφτονται αυτές τις έννοιες».

Κατερίνα Χουζούρη

<http://bitly.com/1LwYYod>